

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра _____

англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ /THEORETICAL GRAMMAR OF THE ENGLISH LANGUAGE

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма _____ «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

(назва програми)

Спеціальність _____

035 Філологія

(вказати: код, назва)

Галузь знань _____

03 Гуманітарні науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти _____

перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання _____

англійська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: _____ д.ф.н., проф. Єсипенко Н.Г., к.ф.н., доц. Гнатковська О.М.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=468&lang=en

Контактний тел. _____

E-mail: _____

n.yesypenko@chnu.edu.ua

o.hnatkovska@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle _____

Морфологія: [Englishstudydepartment.blogspot.com/Theoretical grammar](http://Englishstudydepartment.blogspot.com/Theoretical_grammar)

Синтаксис: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=304>

Консультації _____

Очні консультації згідно розкладу: 1 год.

Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю

2021-2022 навчальний рік

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна формує володіння випускниками поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої науки (теоретичної граматики), а саме:

- мова і система мови, основні одиниці мови; походження мовних явищ та їх розвиток;
- вільне й правильне спілкування іноземною мовою в усіх видах мовленнєвої діяльності (з дотриманням усіх граматичних норм) у різних ситуаціях, головним чином, у ситуаціях професійного спілкування;
- вміння проводити наукове дослідження та викладати його результати в усній та писемній формі.

2. Мета навчальної дисципліни: формування у студентів чіткої уяви про особливості граматичних категорій англійської мови, ознайомлення з методами й принципами класифікації частин мови, аналіз часових форм англійської мови, висвітлення семантичних, морфологічних, синтаксичних особливостей іменника, дієслова, прикметника, прислівника, числівника, займенника; вживання пасивного стану; особливості, герундію, дієприслівника та інфінітива. Специфіка курсу полягає в його орієнтованості на висвітлення теоретичних питань граматичних характеристик англійської мови. Після огляду різноманітних підходів до вивчення граматичних характеристик частин мови головна увага зосереджується на питаннях синтаксису, особливостях словосполучень та речень, типах речень та членів речень.

3. Завдання:

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

4. Пререквізити. Для ефективного засвоєння дисципліни здобувач вищої освіти має вивчити до початку курсу такі предмети:

Основна іноземна мова;

Практична граMATика основної мови.

5. Результати навчання

знати:

ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

вміти:

ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

6. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Теоретична граматики англійської мови» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.

7. Опис навчальної дисципліни

7.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни Теоретична граматики англійської мови												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	3	90	2	18		9		63		іспит
Заочна	4	8	3	90	2	8				82		іспит

7.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основні теоретичні засади визначень граматичних категорій та форм. Основні складники граматики: морфологія та синтаксис. Лексичне та граматичне в мові. Класифікація частин мови. Граматичні категорії іменника, прикметника, займенника.											
Тема 1 Subjective and objective Grammar. Inner division of grammar. Relation between morphology and syntax. Grammatical categories and grammatical forms.		2		2		7		2				8
Тема 2. The lexical and grammatical in language. Relation between lexis and grammar. Analytic and Synthetic languages (English and Ukrainian).		2				7		2				8
Тема 3. Parts of speech. History of morphological classification of parts of speech.		2		2		7						8
Тема 4. Noun and its grammatical features: category of number, case, group possessive, gender.		2				7						8
Тема 5. Adjectives and Pronouns in English.		2				5						10
Разом за ЗМ1		10		4		33		4				42
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Граматичні форми дієслів. Питання виду і часу в англійській мові. Пасивний і активний стан. Граматичні ознаки інфінітиву. Граматичні ознаки герундію. Граматичні ознаки дієприслівника. Категорія способу в англійській мові: дійсний, наказовий, умовний.											
Тема 1. The Verb: the problem of the category of tense and aspect		2		2		8		2				10
Тема 2. The category of Voice		2		2		8		2				10
Тема 3. The category of Mood in English.		2				8						10
Тема 4. Verbals in English.		2		1		6						10
Разом за ЗМ 2		8		5		30		4				40
Усього годин		18		9		63		8				82

7.2.1. Теми семінарських занять

№	Назва теми	
	Змістовий модуль 1. Основні поняття синтаксису. Класифікація словосполучень. Речення як основа одиниця синтаксису. Змістовий модуль 2. Члени речення. Складне речення. Схема комплексного аналізу речення.	
1	Syntax: Basic notions. Phrase definition and classifications	2 год.
2	Sentence as a basic unit of syntax. Simple sentences. Модульна к.р.	2 год.
3	Parts of the sentence.	2 год.
4	Compound and complex sentences.	2 год.
5	Sentence analysis outline. Модульна к.р.	1 год.
		9 год.

7.2.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми			
	Змістовий модуль 1		Стац.	Заочн.
1	Тема лекційного заняття 1; тема семінарського заняття 1.		7 год.	8 год.
2	Тема лекційного заняття 2.		7 год.	8 год.
3	Тема лекційного заняття 3; тема семінарського заняття 2.		7 год.	8 год.
4	Тема лекційного заняття 4.		7 год.	8 год.
5	Тема лекційного заняття 5.		5 год.	10 год.
	Змістовий модуль 2			
6	Тема лекційного заняття 1; тема семінарського заняття 1.		8 год.	10 год.
7	Тема лекційного заняття 2. тема семінарського заняття 2.		8 год.	10 год.
8	Тема лекційного заняття 3;		8 год.	10 год.
9.	Тема лекційного заняття 4; тема семінарського заняття 3.		6 год.	10 год.
	Разом		63 год.	82 год.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

8. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна та письмова (тестування, есе, реферат,) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань;
- студентські презентації.

Критерії оцінювання видів роботи студентів:

- лекційна тема (3 бали: критичний огляд навчального відео – 1,5 бала; тест з множинними варіантами відповіді – 1,5 бала)

Criteria to assess video surveys:

The information shared in the video is reflected in the survey – 0,5 point

The appropriate language level – 0,5 point

Critical comments on the material – 0,5 point

Criteria to assess a multiple choice test (10 questions in a test):

1 correct answer = 0,15 point

- додаткове завдання (есе, презентація, реферат за вибором студента) (5 балів)

Criteria to assess the Power-Point Presentation, Essay, Report:

- the information is valid and concerns the topic – 1 point
- the presentation is logically organized – 1 point
- the appropriate language level – 1 point
- there is a balanced presentation of illustrations and the text – 1 point
- the list of resources is given – 1 point

- тема семінарського заняття:

Усна відповідь на семінарі оцінюється у 5 балів.

5 балів	Студент продемонстрував високий рівень володіння теоретичним матеріалом; повністю розкрив зміст питання; логічно структурував свою відповідь і навів відповідні приклади.
4 бали	Студент показав добре володіння теоретичним матеріалом; розкрив зміст питання, виклавши його логічно і послідовно, навів відповідні приклади; допустив не більше 1-3 мовних помилок.
3 бали	Студент показав задовільне володіння теоретичним матеріалом; не повністю розкрив зміст питання; не зовсім логічно структурував свою відповідь і не навів прикладів; допустив близько 4-6 мовних помилок.
2 бали	Студент показав незадовільне володіння теоретичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; допустив 6-8 мовних помилок.
1 балів	Студент практично не володіє теоретичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; допустив більше 9 мовних помилок.
0 балів	Студент не відповів на запитання

Модульна контрольна робота (тестування із завданнями різного рівня складності - множинний вибір, знаходження відповідностей, аналіз фрази / речення) оцінюється так:

10 балів	100% відповідей вірні
9 балів	90% відповідей вірні
8 балів	80% відповідей вірні
7 балів	70% відповідей вірні
6 балів	60% відповідей вірні
5 балів	50% відповідей вірні
4 бали	40% відповідей вірні.
3 бали	30% відповідей вірні.
2 бали	20% відповідей вірні
1 бал	10% відповідей вірні.
0 балів	0% відповідей вірні.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на семінарських заняттях, виконання тестових завдань, підготовку рефератів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення іспиту з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить *40 балів* – по 10 балів за кожну відповідь екзаменаційного білету.

Відповіді на питання №1, №2 в кожному з екзаменаційних білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1, 2 :

Бали	Характеристика відповіді
10	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
9-8	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
7-6	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
5-3	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
2-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання №3 і 4 мають практичний характер (синтаксичний аналіз речення і словосполучення)

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 3 і 4:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент повністю правильно та структурно чітко виконує аналіз словосполучення / речення
9-8	аналіз словосполучення містить 1 помилку; аналіз речення містить 1-3 помилки
7-6	аналіз словосполучення містить 2 помилки; аналіз речення містить 4-7 помилок або виконано 2/3 аналізу
5-3	аналіз словосполучення містить 3-4 помилки; аналіз речення містить 8-12 помилок або виконано на 50 %
2-1	Відповідь студента містить більше 12 помилок або виконано менше 20 % аналізу
0	студент не в змозі виконати практичне завдання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)									Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 3				Іспит 40	100
Л1	Л2	Л3	Л4	Л5	Л6	Л7	Л8	Л9		
3	3	3	3	3	3	3	3	3		
С1		С2			С3	С4		С5		
5		10			5	3		10		

9. Рекомендована література

9.1. Базова (основна)

1. Адмони В.Г. Основы теории грамматики. М.-Л.: Наука, 1964. 105 с.
2. Блох М.Я. Теоретическая грамматика английского языка. М.: Высшая школа, 2000. 383 с.
3. Вольф Е.М. Грамматика и семантика прилагательного. М.: Наука, 1978. 200 с.
4. Грамматика английского языка (на английском языке) / Каушанская В.Л., Ковнер Р.Л. Кожевникова О.Н., Прокофьева Е.В., Райнерс З.М., Сквирская С.Е., Цырлина Ф.Я. М: Страт, 2000. 319 с.
5. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка. М.: Просвещение, 1981. 285 с.
6. Карамішева І.Д. Контрастивна граматики англійської та української мов : навч. посіб. для студ. базового напрямку "Філологія" фах. спрямування "Прикладна лінгвістика". Л. : Видавництво Нац. ун-ту "Львівська політехніка", 2008. 299 с.
7. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посібник / І. В. Корунець. 3. вид., випр. й доп. Вінниця : Нова Книга, 2004. 460 с.
8. Морозова О.І. Теоретична граматики сучасної англійської мови. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 60 с.
9. Мороховська Е.Я. Основы грамматики английской мови: Теория і практика. К.: Вища школа, 2013. 383 с.
10. Ніконова В. Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник / В. Г. Ніконова. Вінниця : Нова Книга, 2018. 360 с.
11. Харитонов, І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови [Text] : навч. посіб. для студ. ф-тів інозем. мов денної та заочної форм навч. (англ. та укр. мовами) / І. К. Харитонов. Вінниця : Нова кн., 2008. – 352 с.
12. Ярцева В.Н. Типология грамматических категорий (Мещановские чтения). М.: Наука, 1975. – 218 с.
13. Єсипенко Н.Г. Довідник з граматики англійської мови (Guidebook to English Grammar) / Укл.: Єсипенко Н.Г., Львова Н.Л., Лопатюк Н.І. – Чернівці : Родовід, 2015. – 184 с. (з грифом Друкується з ухвалою вченої ради ЧНУ).
14. Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course. Vinnytsya: Nova Knyha, 2007. 327 p.
15. Theoretical Grammar: Morphology and Syntax Навчальний посібник / Укл. : Єсипенко Н.Г., Гнатковська О.М. Чернівці, 2021. 104 с.

9.2. Допоміжна

1. Адамовська Л. М. Collected English Grammar Exercises Syntax: збірник граматичних вправ / Л. М. Адамовська, С. А. Зайковскі. Т. : Навчальна книга - Богдан, 2000. 72 с.
2. Баранова С. В. Практикум з порівняльної граматики англійської та української мов : навч. посіб. / С. В. Баранова. Суми : Сумський державний університет, 2011. 132 с.

3. Буніятова І. Р. Сучасний стан синтаксичної теорії речення та його витoki / І. Р. Буніятова // Вісник КНЛУ. Сер. Філологія. 2001. Т. 4. - №1. С. 74-84.
4. Ильиш Б. А. Строй современного английского языка / Ильиш Б. А. О Л.: Просвещение, 1971. 366 с
5. Котнюк Л.Г., Войналович Л.П., Коротун Н.Г. Граматика англійської мови: Синтаксис: Методичний посібник з практичної граматики англійської мови для студентів Навчально-наукового інституту іноземної філології. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2012. 141 с
6. Павлов В. В. Основи синтаксису англійської мови. Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2007. 92 с.
7. Прибыток И.И. Лекции по теоретической грамматике английского языка. Саратов, 1996. 409 с.
8. Селіванова О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
9. Смирницкий А.И. Синтаксис английского языка. 2-е изд. М.: URSS, 2007. 296 с.
10. Baker M.C. Lexical Categories: Verbs, Nouns, and Adjectives. – Cambridge: Cambridge University Press, 2003. – 370 p.
11. Блох М.Я., Семенова Т.Н., Тимофеева С.В. Практикум по теоретической грамматике английского языка = Theoretical English Grammar: Seminars: учебное пособие. М.: Высшая школа, 2004. 471 с.
12. Biber D., Conrad S., Leech G. Student Grammar of Spoken and Written English. Harlow: Longman, 2006. 487 p.
13. Carter R., McCarthy M. Cambridge Grammar of English. A Comprehensive Guide. Spoken and Written English Grammar and Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 973 p.
14. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge : CUP, 2001. 489 p.
15. Dixon R. A New Approach to English Grammar on Semantic Principles. Oxford: Oxford University Press, 1991. 401 p.
16. Downing, A. A University course in English grammar / Downing, Angela. Prentice Hall International Ltd, 1992. 649 p.
17. Fedorenko, O. I. English Grammar. Theory: study manual for students and researchers: навч. посіб. для студ. і асп. / О. І. Fedorenko, S. M. Sukhorolska. Lviv : Lviv Ivan Franko National University Publishing Center, 2008. 359 p.
18. Hnatkovska O. The Syntax of Unreliable Narrators' I-Utterances in "Gone Girl" by G. Flynn. *Linguaculture*. Iasi, 2018. Volume 9, Number 1. P. 69-83.
19. Palmer F. A Grammar of Spoken English. Cambridge: CUP, 1982. 322 p.
20. Radford A. An Introduction to English Sentence Structure / Andrew Radford. New York : Cambridge University Press, 2009. 445 p.
21. Rayevska N.M. Modern English Grammar / N.M. Rayevska. K.: Vyscha Shkola Publishers, 1976. 304 p.
22. Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvik J. A Comprehensive Grammar of the English Language. London: Longman, 1999. 1779 p.
23. Verspoor M., Sauter K. English Sentence Analysis. An Introductory Course. Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2002. 245 p.

10. Інформаційні ресурси

1. Alduais A. Sentence Analysis from the Point of View of Traditional, Structural and Transformational Grammars. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/259763518_Sentence_Analysis_from_the_Point_of_View_of_Traditional_Structural_and_Transformational_Grammars
2. Chomsky N. Aspects of the Theory of Syntax. Режим доступу: <https://apps.dtic.mil/dtic/tr/fulltext/u2/616323.pdf>
3. Grammar Theory and Exercises. Режим доступу: <https://www.mindmeister.com/431108373/english-grammar-theory-and-exercises?fullscreen=1>

4. Iriskulov A.T. Theoretical Grammar of English. Режим доступа: <http://www.bpa.ge/book/book90.pdf>
5. Kirvalidze N. Theoretical Course of English Grammar. Режим доступа: <http://eprints.iliauni.edu.ge/1070/1/Theoretical%20Course%20of%20English%20Grammar%20%28Script%29.pdf>
6. Semantic Roles. Режим доступа: <http://www.ilc.cnr.it/EAGLES96/rep2/node8.html>
7. Sentence Structure. Режим доступа: https://owl.purdue.edu/owl_exercises/sentence_structure/index.html
8. Theoretical grammar. Режим доступа: <https://ppt-online.org/33646>
9. Valeika L., Buitkiene J. An Introductory Course in Theoretical English Grammar. Режим доступа: https://viem.at.ua/_ld/0/46_AnIntroductoryC.pdf
10. Wekker H., Haegeman L. A Modern Course in English Syntax. Режим доступа: <https://archive.org/details/AModernCourseInEnglishSyntax-HermanWekkerLilianeHaegeman>